

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1541. usque ad annum 1546

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118510

§. 52. Thomæ de Vio Cardinalis Commentarii in novum Testamentum
censura notati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66615)

in eo notabantur, purgare vellet. An-
 nuit Facultas, concessitque inducias An-Sæcul. XVI.
A.C. 1544.
 usque ad octavam mensis Augusti diem,
 ea tamen lege, ut correctione facta Fa-
 cultati tamen integrum sit, populi offen-
 sionem forte ex hoc libro natam repara-
 re, ac decidere, num sit, vel non sit
 præfatus liber Catalogo inserendus?
 Hoc fuit Decani iudicium, cui ceteri
 quoque Doctores acquieverunt: Cum
 autem quidam Carmelita, nomine Ju-
 lianus Guingotus alium librum sub titu-
 lo: *Eminentia animæ peccatricis* vulgasset,
 atque in eo non minus, quam in suis ser-
 monibus & prælectionibus erroneas
 quasdam propositiones sparsisset, hinc
 Facultas eundem compulit, ut alta ac
 clara voce opiniones suas revocaret, &
 palinodiam chirographo suo firmaret:
 quod etiam ipse se facturum promisit.
 Hæc acta fuere die tertia mensis Julii
 hoc anno Domini millesimo quingente-
 simo quadragesimo quarto.

§. LII.

*Thomæ de Vio Cardinalis Commem-
 tarii in novum Testamentum cen-
 sura notati.*

Mense Augusto inter Facultatis Do-
 ctores quædam exorta est conten-
 tio, cui ansam dedere Cajetani Cardi-
Argent. Coll.
jud. app. t. 2.
p. 141.

R 3

na-

Sæcul. XVI.
A.C. 1544.

nalis Commentarii in novum Testamen-
tum; querebatur enim illa, utrum hic
liber reprobatorum operum Catalogo
inferendus sit? Enimvero Fratres Præ-
dicatores nihil non agebant, ut ejusmo-
di ausus præpedirent, verum illis ne-
quicquam obluçantibus liber die nona
Augusti sequenti censura notabatur:
*In hisce Commentariis multos novi Testa-
menti locos contra receptissimum Ecclesie u-
niversæ & SS. Patrum intellectum perpe-
ram interpretatur Doctor Cajetanus, in du-
bium interim revocans multa, quæ sunt in E-
vangelio & Epistolis scripta, an sint videli-
cet authentica & solidæ authoritatis. Ad
hæc errores varii & lapsus, dogmata falsa
& impia, imo & quædam hæretica, & a
fide aliena in iis continentur. Ceterum mul-
ta sunt nova & absurda in iisdem commen-
tariis, quæ Lectoris animum in varios er-
rores inducere possunt: quare ii commen-
tarii aut ab erroribus repurgandi sunt, &
obelo configendi, aut supprimendi. Atque
ut horum ex multis demonstratio fiat.*

I. In Proœmio in Matth. 1. & 27. con-
stanter asseverat contra communem Ecclesie
receptionem, Matthæum non Hebraice, sed
Græce scripsisse Evangelium. Idem affir-
mat ad Hebr. 1.

II. Matth. 19. hæretice dicit, licitum
esse Christiano Viro ob carnalem fornicatio-
nem dimittere uxorem, & posse aliam duce-

re. *Ibidem dicit, quod non liceat tamen uxori dimittere virum fornicantem. Idem videtur innuere Rom. 7.* Sæcul. XVI.
A. C. 1544.

III. *Idem confirmat 1. ad Cor. 7., ubi tamen Paulus utriusque tam viri, quam uxoris, quibus ad hoc conditionem facit æqualem.*

IV. *Matth. 27. super illo verbo consecrandi Corpus Christi, hoc est Corpus meum, præter omnes alios nititur persuadere nomen (hoc) non demonstrare panem materiale, nec Corpus Christi, sed hanc substantiam novam sine qualitate, multa innuens, quibus potest falli Lector.*

V. *Marci 6. videtur cum nostri temporis hæreticis Lutheranis conspirare in hoc: dicit nullum de colore, quantitate aut figura vestium, nullum de barba, aut capillis universaliter, nullum de hujuscemodi indifferentibus corporeis præceptum inveniri a Jesu datum, sicut nec differentia cibi & potus, cum, inquit, ab universa Evangelica doctrina, sollicitudo sive cura circa figuram calceorum, vestis ac cujuscunque operimenti excludatur, & in hoc tacite Religiosorum habitus taxavit, cum & Christus Marc. 11. nominatim habitum Joannis, & cibum diversum descripsit, & laudavit. Falsum primum, quod discrepat Evangelio hæc habituum diversitas.*

VI. *Marci 9. dicit, ignem damnatorum non esse naturalem, sed metaphoricum,*

R 4

sicut

Sæcul. XVI. sicut & vermem. Vermis, inquit, appellatur intrinseca pœna sensus, velut corrodens interius morsus; ignis exterior, pœna tam vehemens, quam ignis nos cruciat. Quod falsum & erroneum est.

VII. Luc. I. Illud Angelicum ad Virginem elogium: Benedicta tu in mulieribus, id est, inter mulieres, pronuntiat temere contra omnem Ecclesiæ receptionem & intelligentiam, hoc ab Angelo imprecatione dictum esse, quasi diceret, sis benedicta tu inter mulieres. Cum assertorie dictum sit & vere, nam inter mulieres erat benedicta a prima suæ conceptionis origine. Nam jam illud Gen. 3. prædictum, ipsa conteret caput tuum, fuerat impletum.

VIII. Joan. 6. contra communem Doctorum & Ecclesiæ sensum illud de manducatione Corporis Christi tandem post multa intricata, quæ asserit, resolvit his verbis: Clare igitur apparet, quod non est ad litteram sermo de manducare & bibere Sacramentum Eucharistiæ, in quo dat ansam Sacramentariis.

IX. Joan. 8. magno ausu pronuntiat historiam adulteræ non esse authenticam. Rationem subjungit, quoniam, inquit, non constat ipsam esse partem Evangelii.

X. Joan. 21. super: Pasce oves meas, dicit, quod soli prædestinati explicantur pascendi & regendi a Petro, quamvis omnium Christianorum cura intelligatur Petro commissa.

missa. Quod plane hæreticum est, cum om- Sæc. XVI.
nium Christianorum cura, ut ait, commissa A.C. 1544.
Petro: sit autem officium curæ instituti pasce-
re oves Christi, sequitur, quod cura pa-
scendi omnium illi commissa est, & per hoc
explicata. Nam nullam ovem a pastura &
regimine Petri exceptit.

XI. Ad 2. Impie & falso asserit, ani-
mam Christi a corpore separatam sustulisse,
sive passam fuisse pœnalitates, & id explicat
1. Quod esse animam a corpore separatam
quædam sit pœnalitas. 2. Locus inferni
quædam pœnalitas est. Quod secundum
manifeste falsum est & impium existimare.

XII. Prioris ad Cor. 14. Contra com-
munem Ecclesiæ ritum hædenus receptum ex
Pauli doctrina concludit, quod melius ad Ec-
clesiæ ædificationem est, orationes publicas,
quæ audiente populo audiuntur, dici lingua
communi a Clericis & populo, quam La-
tina.

XIII. Prioris ad Timoth. 3. affirmat,
nullibi Scripturæ sacræ prohibitum, plures
habere uxores. Quod est erroneum & hæ-
reticum. Cap. 10. ad Hebr. falso & er-
ronee pronuntiat, epistolam ad Hebræos du-
biam esse, nec Canonicam, ac ex ejus epistolæ
auctoritate nihil posse determinari, si quod
dubium in fide accideret.

XIV. Adde Hebr. 9. Super illo loco,
in quo urna aurea habens manna, & Vir-
gam Aaron, quæ fronderat, & tabulas

Sæcul. XVI. Testamenti, sic ait: Horum trium, quæ
A.C. 1544. dicit esse in arca, ultimum tantum authori-
 tas Scripturæ habet, & ita habetur, quod
 excludantur reliqua duo. Unde ille textus,
 ut sonat, manifeste contradicit sacræ Scri-
 pturæ. Illis verbis suo more confirmat, quod
 prius dixerat, hanc Epistolam non esse au-
 thoritatis sacræ Scripturæ, quæ tamen
 haud dubie est. At hæretice & falso dicit,
 locum Scripturæ sacræ contradicere alteri:
 ad hæc quod subjungit: Inibi forte autho-
 rem ejus epistolæ fesellit intelligentia Scri-
 pturæ, impium & blasphemum est asserere:
 nam author hujus epistolæ est S. Paulus, qui
 a Spiritu sancto loquebatur, qui nec falli, nec
 fallere potest.

XV. Appendix ad postremum articulum
 ex 2. Reg. cap. 8. in arca autem non erat
 aliud nisi duæ tabulæ lapideæ, quas posue-
 rat in ea Moyses in Oreb. Sub quo Rhaba-
 nus: erat in arca urna aurea habens manna,
 erat Virga Aaron, erant & tabulæ Testa-
 menti. De Lyra ibidem: solæ tabulæ erant
 principaliter in arca, virga & manna mi-
 nus principaliter. Augustinus in 9. cap. ad
 Hebræos: in arca jussa est poni Lex &
 manna & Virga Aaron, quæ fronderat
 secundum quod habetur Num. 17. & Tabu-
 læ Testamenti.

Præter hosce alii adhuc plures libri
 a Facultate fuere censura notati, ac die
 duodecima Augusti eadem in mandatis de-

dedit, ut præfatus Cajetani Commen-
tarius unacum Fabri & Erasmi libris
Catalogo operum damnatorum infere-
retur (*).

Sæcul. XVI.
A.C. 1544.

Die

(*) Cum Continuator ægerrime ferret præ-
dilecti Erasmi sui libros sæpius a Facultate Pa-
risiensi fuisse damnatos, hinc doloris sui lenimen
in eo quæsit, quod Lectoribus suis falso persua-
deret, etiam quædam Cajetani opera unacum Era-
smi libris fuisse proscripita, cum tamen ejus com-
mentarii nunquam a Facultate fuerint Catalogo
inerti, sed unice hic liber Deputatis anno 1546.
fuerit traditus, ut ipsi desuper judicium suum
ferrent: percipiamus verba ipsius Caroli du
Plessis d'Argentre, quem ipse Continuator alle-
gat, hic l. c. fol. 143. & t. I. append. fol. 14. ita
habet: *Anno 1544. die 12. mensis Augusti &c.*
audita singulorum Magistrorum nostrorum sen-
tentia ordinavit supradicta Facultas Catalogum
in lucem emittendum, cui inscriberentur libri
Fabri & Erasmi censuris supradictæ Faculta-
tis notati. Orta erat controversia de Cajeta-
no in novum Testamentum, an adderetur dicto
Catalogo. Judicio multorum veniebant libri
dicti Cajetani in novum Testamentum inserendi
dicto Catalogo. Negotium remissum in Con-
gregationem die proxima sequenti celebrandam,
ad determinandum, si libri Cajetani in novum
Testamentum adderentur dicto Catalogo libro-
rum

Sæcul. XVI. Die quarta Novembris Conventu ha-
A. C. 1544. bito prælecta fuit quædam propositio,
 quæ ex quodam Platonis opusculo per
 Doletum Gallice reddito excerpta his
 verbis erat concepta: *Post mortem tuam,
 o homo, omnino nihil eris.* Hæc propo-
 sitio non modo hæretica, sed etiam Sa-
 ducæorum & Epicureorum opinioni fa-
 vere Facultati videbatur. Ceterum po-
 stea deprehensum fuit, quod Doletus
 hunc locum perperam corruperit, eaque
 verba, *omnino nihil*, nec in Græco, nec
 Latino textu expressa legantur.

§. LIII.

*rum propositorum. Audita supplicatione Ma-
 gistrorum nostrorum Dominicanorum, qua sup-
 plicaverunt suprascriptæ Facultati, ut præfige-
 retur eis aliquot tempus, infra quod colligerent
 errata ipsius Cajetani in novum Testamentum,
 quæ mitterentur ad dictum Cajetanum cum cen-
 suris & qualificationibus. Post omnium Magi-
 strorum nostrorum maturam deliberationem,
 præfixit eadem Facultas eisdem Dominicanis
 mensem pro omni termino, infra quem habeant
 colligere eadem errata & præsentare dictæ Fa-
 cultati, quæ quidem Facultas postea judicabit,
 si omnia errata fuerint collecta. Anno 1544.
 prima Februarii habetur in conclusione Facul-
 tatis approbatio operis Ambrosii Catharini ad-
 versus Cardinalis Cajetani quædam dogmata.
 Anno Romæ 1544. Decano concludere recu-
 sante*